

Ludgarda Długopolska

Dołubowo, pow. Siemiatycze. Stanowisko I "Kamionka"

Informator Archeologiczny : badania 8, 161-162

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DĘBINA, pow. Wieluń
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Zbigniew Pokuta przy współudziale mgr Jerzego Stępkowskiego i mgr Leszka Wojdy. Finansował WKZ w Łodzi. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe /rzędowe/ wczesnośredniowieczne z XI-XII w.

Głównym celem badań była próba uchwycenia północnej granicy zasięgu cmentarzyska. W wyniku przeprowadzonych prac odkryto łącznie 11 grobów szkieletowych, w tym 6 kobiecych i 5 męskich.

Zmarłych chowano w stosunkowo regularnych jamach grobowych. Zdecydowana większość zmarłych chowana była głowami skierowanymi na południowy zachód, jedynie nieliczne szkielety posiadały odmienną orientację /głowa skierowana na północny wschód/.

Spośród odkrytych grobów na szczególną uwagę zasługują 2 groby. W jednym znaleziono nóż żelazny, krzesiwo ognikowe, klucz żelazny, obręcz wiaderka klepkowego oraz pierścionek brązowy, w drugim - kobiecym odkryto: trzy paciorki szklane malowane żółtą farbą, walcowaty pierścionek o zielonym zabarwieniu oraz 4 paciorki fluorytowe.

Materiał zabytkowy reprezentują następujące typy i rodzaje zabytków: 7 noży żelaznych, 2 krzesiwa /ogniskowe i kabląkowe/, 1 wiaderko klepkowe, pierścionek z brązu, 2 kablączki skroniowe /1 brązowy posrebrzany/, 2 klucze żelazne, 7 paciorków z fluorytu, 7 paciorków szklanych w tym 4 malowane żółtą farbą.

Stan zachowania odkrytych szkieletów był bardzo zły. Nieliczne zachowane fragmenty kości po odsłonięciu ulegały rozpadowi.

Chronologia cmentarzyska ustalona została na podstawie materiału numizmatycznego, odkrytego w latach 1972 i 1973, na wieki XI-XII.

Całkowite przebadanie obiektu wymaga przeprowadzenia uzupełniających prac końcowych /uchwycenie północnej granicy cmentarzyska/.

DOŁUBOWO, pow. Siemiatycze
Stanowisko I "Kamionka"

Państwowe Muzeum
Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Ludgarda Długopolska. Finansowało PMA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z grobami w obudowach kamiennych z XII-XIII w.

Badania na stanowisku podjęte zostały ze względu na wybieranie kamieni z nikłych resztek ongiś rozległego cmentarzyska. Prace miały charakter

ratowniczy i były prowadzone równolegle z badaniami na cmentarzysku w Smolugach. Cmentarzysko zachowało się w szczątkowej formie gdyż w latach 60-tych i 70-tych usunięto prawie z całej powierzchni konstrukcje kamienne. Należy przypuszczać, że był to obiekt jednoczasowy i bliźniaczy z leżącym w pobliżu cmentarzyskiem w Smolugach.

Prace skoncentrowano w zachodniej części stanowiska gdzie przebadano ogółem około 200 m² na arach 2, 3, 4, 5, 7, 8. Na terenie tym pozostały niewielkie wyspy konstrukcji grobowych przypadkowo pominięte przy rabunku kamieni.

Odkryto ogółem 15 grobów w obudowach kamiennych, przy czym część ich była zachowana jedynie szczątkowo. Podobnie jak na cmentarzysku w Smolugach kości szkieletów uległy doszczętnemu rozkładowi. Zmarli przypuszczalnie byli układani głowami na zachód i w trumnach.

Na inwentarz złożyły się przedmioty codziennego użytku jak: krzesiwa, noże, oselka, przęśliki, broń: groty oszczepów i włóczni oraz topory, ozdoby: paciorki, kabłączki, bransolety, pierścioneł, krzyżyk.

Przewiduje się ukończenie prac w roku przyszłym.

DOMKOWO, pow. Ostróda
Stanowisko 2

Katedra Archeologii Pradziejowej
i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu Warszawskiego

Badaniami kierował doc. dr hab. Jerzy Gąssowski oraz mgr Witold Jedliński i mgr Zbigniew Jagodziński. Finansował UW z dotacji IHKM PAN. Drugi sezon badań. Osada przyrodowa wczesnośredniowieczna /VII-X w./ na śladach osady z wczesnej epoki żelaza.

Badania objęły skraj wschodni osady przyrodowej na obszarze 200 m², przylegając bezpośrednio do takiego samego obszaru, badanego w 1973 r. Na przebadanym obszarze odkryto łącznie 13 elementów układu przestrzennego osady / z których 3 należały do starszej epoki żelaza¹. Łącznie z ubiegłorocznymi czyni to liczbę 39. Pośród nich na uwagę zasługuje rozległa jama nr 27, stanowiąca zapewne kamienne palenisko wnętrza domostwa, które nie pozostawiło wyraźnych śladów naziemnych.

W głębokiej /1,90 m/ jamie nr 30 natrafiono na duże fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznego, a w jamie nr 29 na grot strzały ze skrzydełkami. Ceramika datowana ogólnie na czasy między VII a X w. nie różni się w zasadzie od współczesnej słowiańskiej. Zasługuje w niej na uwagę jedynie znaczny udział procentowy naczyń typu pucharek na pustej stopce, bogato zdobiony na całej przestrzeni. Różni się także nieznacznie noże żelazne większą długością trzpienia.